

Vår referens	Diarienummer
	Utr 2011/76
Er referens	Datum
TSJ 2011-1809	2011-12-02

Synpunkter på Förslag till Transportstyrelsens föreskrifter om anmälningsskyldighet och trafikantinformation enligt lagen om kollektivtrafik.

Trafikanalys har fått möjlighet att komma med synpunkter på Transportstyrelsens förslag till föreskrifter. Eftersom Trafikanalys har regeringens uppdrag att utvärdera den nya kollektivtrafiklagen har föreskrifternas utformning stor betydelse för oss. Våra förslag nedan skulle bland annat leda till att informationen från både Samtrafiken i Sverige AB (nedan Samtrafiken) och de regionala kollektivtrafikmyndigheterna, görs tillgängliga för utvärdering. Uppgifterna behöver då inte samlas in på annat sätt och uppgiftslämnarbördan för operatörer kan därmed hållas nere.

Föreskrift – anmälningsskyldighet

Föreskriften bör innehålla specifikation om vilka uppgifter som ska rapporteras vid anmälan. Ett minimum av uppgifter, som vi tycker är tillräckligt, är

- Företagets namn
- Organisationsnummer
- Datum för att påbörja/avsluta trafik
- Linjer som företaget kommer att köra alt. avsluta
- Något mått på trafikmängd (till exempel antal avgångar per vecka)

Vi tycker att föreskriften bör precisera hur de regionala kollektivtrafikmyndigheterna ska offentliggöra de anmälningar/avanmälningar som de mottar. En lösning är att anmälningar/avanmälningar rapporteras vidare till en nationell myndighet för att kontinuerligt kunna följa tillkommande och frånfallande operatörer på marknaden. Trafikanalys skulle gärna vara mottagare av denna information som då ska rapporteras kontinuerligt och skyndsamt. Det kan anses ingå i vårt uppdrag att utvärdera den nya kollektivtrafiklagen och däri följa antalet operatörer på marknaden. Trafikanalys kan ta på sig uppgiften att hålla informationen allmänt tillgänglig för hela landet på vår hemsida.

Även om ovanstående lösning väljs, med en nationell myndighet som kontinuerligt följer marknadens operatörer, bör varje regional myndighet också kontinuerligt och skyndsamt publicera vilka operatörer som kör trafik i länet, Förslagsvis på hemsidan. Detta är en viktig samhällsinformation. Den kan med fördel samordnas med de regionala myndigheternas skyldighet att årligen rapportera om alla sina avtal och kostnader för dessa (enligt EU-förordningen om kollektivtrafik). Då får man en bra heltäckande bild av dels vilka upphandlade operatörer som kör i länet, dels vilka kommersiella operatörer som kör.

Föreskrift – trafikantinformation

Samtrafiken som mottagare av information om trafikutbud är en ovanlig motpart i en föreskrift. Det Samtrafiken i och med denna föreskrift får är ett uppdrag med sanktionsmöjligheter från Transportstyrelsens sida om uppdraget inte uppfylls. Mot bakgrund av detta, samt behovet av kontinuitet om annan part skulle få detta uppdrag, är det av största vikt att relationen mellan Transportstyrelsen och Samtrafiken är noga reglerad i avtal, vad gäller rättigheter, skyldigheter och finansiering av systemet som i och med föreskriften skapas.

Det bör vara tydligt att utbudsinformationen i form av någon applikation typ www.resrobot.se ska vara fritt (det vill säga gratis) tillgänglig för resenärer och operatörer samt att myndigheter ska ha tillgång till informationen i databasen bakom applikationen om syftet är uppföljning eller utvärdering. Det kan dock vara rimligt att aktuell myndighet får betala för merarbete för att ta fram data i lämpligt format.

Vad gäller 7§-9§ saknar vi information om *beställare* respektive *operatör*. Uppgiften behövs för att kunna identifiera kommersiell respektive upphandlad trafik och deras respektive utbud. En liknande uppdelning finns i tågplanerna. Denna information är också relevant för trafikanter eftersom trafiken som inte är beställd av en regional kollektivtrafikmyndighet sannolikt inte ingår i deras månadskort och liknande.

Tidsfristerna

För anmälningsskyldighet föreslår Transportstyrelsen 21 dagar innan trafikstart/-avslut medan för trafikantinformation föreslås 60 dagar vid ny trafik eller ändrad/avslutad trafik. Vi tycker att två olika tidsfrister ter sig märkligt. Särskilt som Transportstyrelsen själva i sin Konsekvensutredning för anmälningsskyldighet fastslår att

"Andra konsekvenser av de olika regleringsalternativen är bl.a. att om kollektivtrafikföretagen behöver anmäla in- eller utträde på marknaden 60 dagar innan ändringen så kan det upplevas som ett inträdes- eller utträdeshinder och försvåra flexibiliteten på marknaden."

Om anmälan *att* man kommer att köra trafik om 60 dagar anses för långt i förväg för att ge en flexibel marknad, så måste väl i än större utsträckning förmedlandet av trafikantinformation (det vill säga en hel tidtabell) 60 dagar i förväg vara ett större hinder. Dessa två olika tidsfrister skapar den märkliga konsekvens att när ett företag ska anmäla om trafik 21 dagar innan start, har företaget redan 39 dagar tidigare gett en hel tidtabell, det vill säga betydligt mer information inklusive att man tänker köra trafik.

Trafikanalys har inte någon synpunkt vilken tidsfristen bör vara men vi tycker att den bör vara densamma för båda föreskrifterna.

Detaljsynpunkter:

Föreskrift – anmälningsskyldighet:

3§ och 4§ borde kunna vara helt symmetriska språkmässigt.

Föreskrift – trafikantinformation:

4§ båda meningarna bör avdelas med några kommatecken för tydlighet.

8§ 5. Punkten bör göras tydligare, vi förstår inte innebörden av den. Den kommersiella aktörens linje/linjer ska ju möjliggöra byten med deras egna linjer men också med alla andras linjer. Vi har svårt att se att byten mellan företagets egna linjer är särskilt intressant. Det ligger i företagets eget intresse att möjliggöra byten mellan egna linjer. Den stora utmaningen ligger i byten mot andra operatörer.

I detta ärende har avdelningschef Per-Åke Vikman varit beslutande. Maria Melkersson har varit föredragande. Verksjurist Eva Pettersson har också deltagit i ärendets beredning.

Per-Åke Vikman
Avdelningschef